

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยายประกอบตาราง ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันรายได้เกษตรกร

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้

เกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

สภาพทางสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การเป็นผู้นำ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร และประสบการณ์ในการปลูกข้าว การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

						n = 140
ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
เพศ						
ชาย	62	44.3				
หญิง	78	55.7				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 140

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
อายุ(ปี)			29	78	51.65	10.740
40 หรือน้อยกว่า	26	18.6				
41 - 50	44	31.4				
51 - 60	39	27.9				
61 หรือมากกว่า	31	22.1				
ระดับการศึกษาสูงสุด						
ประถมศึกษา	83	59.3				
มัธยมศึกษาตอนต้น	32	22.8				
มัธยมศึกษาตอนปลาย	12	8.6				
อนุปริญญา	4	2.9				
ปริญญาตรี	9	6.4				
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(คน)			2	11	4.58	1.855
1 – 3	44	31.4				
4 – 6	76	54.3				
7 หรือมากกว่า	20	14.3				
การเป็นผู้นำ						
ไม่เป็น	83	59.3				
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	57	40.7				
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยฯ	17	12.1				
ประธานกลุ่มเกษตรกร	3	2.1				
อาสาสมัครเกษตร	32	22.9				
นายก/สมาชิก อบต.	10	7.1				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 140

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร						
ไม่เป็น	33	23.6				
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	107	76.4				
สหกรณ์การเกษตร	21	15				
กลุ่ม ธกส.	56	40				
กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	16	11.4				
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	9	6.4				
กลุ่มเกษตรกร	71	50.7				
ประสบการณ์ในการปลูกข้าว(ปี)			1	65	14.17	12.115
1 - 10	86	61.4				
11 - 20	29	20.7				
21 หรือมากกว่า	25	17.9				

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคมของเกษตรกร
ปรากฏผลดังนี้

เพศ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 55.7 เป็นเพศหญิง และส่วนที่เหลือร้อยละ 44.3 เป็นเพศชาย

อายุ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 31.4 มีช่วงอายุระหว่าง 41 - 50 ปี รองลงมาร้อยละ 27.9 มีช่วงอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 22.1 มีช่วงอายุ 61 ปีหรือมากกว่า และมีเกษตรกรส่วนน้อยร้อยละ 18.6 มีช่วงอายุระหว่าง 29 -40 ปี โดยเกษตรกรมีอายุต่ำสุด 29 ปี สูงสุด 78 ปี และเฉลี่ย 51.65 ปี

ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกรร้อยละ 59.3 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 22.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีส่วนน้อยร้อยละ 2.9 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรืออนุปริญญา

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 54.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 - 6 คน รองลงมาร้อยละ 31.4 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 3 คน และส่วนน้อยร้อยละ 14.3 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 7 คนหรือมากกว่า โดยเกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 2 คน สูงสุด 11 คน และเฉลี่ย 4.58 คน

การเป็นผู้นำ พบว่าเกษตรกรร้อยละ 59.3 ไม่ได้เป็นผู้นำ ส่วนที่เหลือร้อยละ 40.7 เป็นผู้นำ ซึ่งเกษตรกรที่เป็นผู้นำนั้น พบว่าเกษตรกรร้อยละ 22.9 เป็นอาสาสมัครเกษตรหรือเกษตรหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 12.1 เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และมีส่วนน้อยร้อยละ 2.1 เป็นประธานกลุ่มเกษตรกร

การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร พบว่าเกษตรกรร้อยละ 76.4 เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร และส่วนที่เหลือร้อยละ 23.6 ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร ซึ่งเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร พบว่ามีเกษตรกรร้อยละ 50.7 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร รองลงมาร้อยละ 40.0 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และส่วนน้อยร้อยละ 6.4 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ประสบการณ์ในการปลูกข้าว พบว่าเกษตรกรร้อยละ 61.4 มีประสบการณ์ในการปลูกข้าว 1 - 10 ปี รองลงมาร้อยละ 20.7 มีประสบการณ์ในการปลูกข้าว 11 - 20 ปี และส่วนน้อยร้อยละ 17.9 มีประสบการณ์ในการปลูกข้าว 21 ปีหรือมากกว่า โดยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 65 ปี และเฉลี่ย 14.17 ปี

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ได้แก่ จำนวนแรงงานในครัวเรือน จำนวนแรงงานจ้างทำการเกษตร พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด การถือครองพื้นที่ทำการเกษตร ผลผลิตข้าวที่ได้รับ ราคาผลผลิตข้าวที่ขายได้ ต้นทุนการผลิต อาชีพในครัวเรือน รายได้ในครัวเรือนในรอบหนึ่งปีในภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร และการกู้เงินมาใช้จ่ายในการปลูกข้าว การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 140

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
จำนวนแรงงานในครัวเรือน(คน)			1	4	2.42	0.953
1	20	14.3				
2	66	47.1				
3	28	20.0				
4	26	18.6				
จำนวนแรงงานจ้างทำการเกษตร(คน)			1	4	1.87	1.028
1	67	47.9				
2	39	27.9				
3	18	12.9				
4	16	11.4				
พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด(ไร่)			2	200	34.89	29.867
20 หรือน้อยกว่า	57	40.7				
21 - 40	42	30.0				
41 หรือมากกว่า	41	29.3				
การถือครองพื้นที่ทำการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
เป็นของตนเอง	71	50.7				
เช่า	101	72.1				
มีผู้อนุญาตให้ทำโดยไม่เก็บค่าเช่า	21	15.0				
ผลผลิตข้าวที่ได้รับทั้งหมด(ตัน)			2	160	26.47	21.817
20 หรือน้อยกว่า	71	50.7				
21 - 40	50	35.7				
41 หรือมากกว่า	19	13.6				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 140

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
ราคาผลผลิตข้าวที่ขายได้						
(บาท/ตัน)			6,000	10,000	8,649.29	939.118
7,000 หรือน้อยกว่า	13	9.2				
7,001 - 8,000	46	32.9				
8,001 - 9,000	54	38.6				
9,001 หรือมากกว่า	27	19.3				
รายได้จากผลผลิตข้าว						
ทั้งหมด(บาท)	37	26.4	16,000	1,280,000	226,857.10	181,983.100
100,000 หรือน้อยกว่า	43	30.7				
100,001 – 200,000	60	42.9				
200,001 หรือมากกว่า						
ต้นทุนการผลิต(บาท/ไร่)						
			2,000	8,000	4,052.86	1,305.078
3,000 หรือน้อยกว่า	56	40.0				
3,001-4,000	31	22.2				
4,001-5,000	37	26.4				
5,001 หรือมากกว่า	16	11.4				
อาชีพในครัวเรือน						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ทำการเกษตร	140	100.0				
ค้าขาย	21	15.0				
รับจ้าง	65	46.4				
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	11	7.9				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	S.D.
รายได้ในครัวเรือนในรอบหนึ่งปี						
(บาท)						
ภาคการเกษตร (n = 140)			20,000	1,400,000	238,478.57	220,292.202
100,000 หรือน้อยกว่า	39	27.8				
100,001 – 200,000	55	39.3				
200,001 หรือมากกว่า	46	32.9				
รายได้ในครัวเรือนในรอบหนึ่งปี(บาท)						
นอกภาคการเกษตร (n = 68)			10,000	500,000	76,205.88	82,980.230
25,000 หรือน้อยกว่า	17	25.0				
25,001 - 50,000	21	30.9				
50,001 หรือมากกว่า	30	44.1				
การกู้เงินมาใช้จ่ายในการปลูกข้าว						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ร.ก.ส.	59	42.1				
ญาติพี่น้อง	40	28.6				
สหกรณ์การเกษตร	14	10.0				
นายทุน	6	4.3				
ธนาคารพาณิชย์	1	0.7				

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร
ปรากฏผลดังนี้

จำนวนแรงงานในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรร้อยละ 47.1 มีจำนวนแรงงานใน
ครัวเรือน 2 คน รองลงมาร้อยละ 20 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 คน และส่วนน้อยร้อยละ

14.3 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 1 คน โดยเกษตรกรมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน สูงสุด 4 คน และเฉลี่ย 2.42 คน

จำนวนแรงงานจ้างทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 47.9 มีจำนวนแรงงานจ้างจำนวน 1 คน รองลงมาร้อยละ 27.9 มีจำนวนแรงงานจ้างทำการเกษตร 2 คน และส่วนน้อยร้อยละ 11.4 มีจำนวนแรงงานจ้างทำการเกษตร 4 คน โดยเกษตรกรมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน สูงสุด 4 คน และเฉลี่ย 1.87 คน

พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด พบว่า เกษตรกรร้อยละ 40.7 มีพื้นที่ปลูกข้าว 2 - 20 ไร่ รองลงมาเกษตรกรร้อยละ 30 มีพื้นที่ปลูกข้าว 21-40 ไร่ และเกษตรกรร้อยละ 29.3 มีพื้นที่ปลูกข้าว 41 ไร่หรือมากกว่า โดยเกษตรกรมีจำนวนพื้นที่ปลูกข้าวต่ำสุด 2 ไร่ และสูงสุด 200 ไร่ และเฉลี่ย 34.89 ไร่

การถือครองพื้นที่ทำการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 72.1 ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรโดยการเช่า รองลงมาร้อยละ 50.7 มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นของตนเอง และมีส่วนน้อยร้อยละ 15.0 มีผู้อนุญาตให้ทำโดยไม่เก็บค่าเช่า

ผลผลิตข้าวที่ได้รับทั้งหมด พบว่า เกษตรกรร้อยละ 50.7 มีผลผลิตข้าว 20 ตันหรือน้อยกว่า รองลงมาร้อยละ 35.7 มีผลผลิตข้าว 21 - 40 ตัน และส่วนน้อยร้อยละ 13.6 มีผลผลิตข้าว 41 ตันหรือมากกว่า โดยมีผลผลิตข้าวต่ำสุด 2 ตัน และสูงสุด 160 ตัน และเฉลี่ย 26.47 ตัน

ราคาผลผลิตข้าวต่อตันที่ขายได้ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 38.6 ขายผลผลิตข้าวได้ราคาระหว่าง 8,001 - 9,000 บาท รองลงมาร้อยละ 32.9 ขายได้ราคาระหว่าง 7,001 - 8,000 บาท ส่วนน้อยร้อยละ 9.2 ขายข้าวได้ราคา 7,000 บาทหรือน้อยกว่า โดยราคาผลผลิตข้าวที่ขายได้ต่ำสุด 6,000 บาท สูงสุด 10,000 บาท และเฉลี่ย 8,649.29 บาท

รายได้จากผลผลิตข้าวทั้งหมด พบว่า เกษตรกรร้อยละ 42.9 มีรายได้จากผลผลิตข้าว 200,001 บาทหรือมากกว่า รองลงมาร้อยละ 30.7 มีรายได้จากผลผลิตข้าวระหว่าง 100,001 - 200,000 บาท และส่วนน้อยร้อยละ 26.4 มีรายได้จากผลผลิตข้าว 100,000 บาทหรือน้อยกว่า โดยเกษตรกรมีรายได้จากผลผลิตข้าวต่ำสุด 16,000 บาทต่อไร่ และสูงสุด 1,280,000 บาท และเฉลี่ย 226,857.10 บาท

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ พบว่า เกษตรกรร้อยละ 40.0 มีต้นทุนการผลิต 3,000 บาทหรือน้อยกว่า รองลงมาร้อยละ 26.4 มีต้นทุนการผลิตระหว่าง 4,001-5,000 บาท และส่วนน้อยร้อยละ 11.4 มีต้นทุนการผลิต 5,001 บาทหรือมากกว่า โดยเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 8,000 บาท และเฉลี่ย 4,052.86 บาท

อาชีพในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรทั้งหมด (ร้อยละ 100) ทำการเกษตรเป็นอาชีพในครัวเรือน รองลงมาร้อยละ 46.4 รับจ้างเป็นอาชีพในครัวเรือน และมีส่วนน้อยร้อยละ 7.9 รับราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นอาชีพในครัวเรือน

รายได้ในครัวเรือนในรอบหนึ่งปี

ภาคการเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 39.3 มีรายได้ภาคการเกษตรระหว่าง 100,001 - 200,000 บาท รองลงมาร้อยละ 32.9 มีรายได้ภาคการเกษตร 200,001 บาทหรือมากกว่า และส่วนน้อยร้อยละ 27.8 มีรายได้ภาคการเกษตร 100,000 บาทหรือน้อยกว่า โดยมีรายได้ต่ำสุด 20,000 บาท สูงสุด 1,400,000 บาท และเฉลี่ย 238,478.57 บาท

นอกภาคเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 44.1 มีรายได้นอกภาคการเกษตรร้อยละ 44.9 มีรายได้ 50,001 บาทหรือมากกว่า รองลงมาร้อยละ 30.9 มีรายได้ระหว่าง 25,001 - 50,000 บาท และส่วนน้อยร้อยละ 25.0 มีรายได้ 25,000 บาทหรือน้อยกว่า โดยรายได้ต่ำสุด 10,000 บาท สูงสุด 500,000 บาท และเฉลี่ย 76,205.88 บาท

การกู้เงินมาใช้จ่ายในการปลูกข้าว พบว่า เกษตรกรที่กู้เงินมาใช้จ่ายในการปลูกข้าว ร้อยละ 42.1 กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รองลงมาร้อยละ 28.6 กู้เงินจากญาติพี่น้อง และส่วนน้อยร้อยละ 0.7 กู้เงินมาจากธนาคารพาณิชย์

1.3 ระดับการได้รับรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกร

จากแหล่งต่างๆ

ระดับการได้รับรู้ข้อมูลของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกรจากแหล่งต่างๆ ได้แก่ สื่อบุคคล (เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อนบ้าน และกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน) สื่อมวลชน (โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว และหนังสือพิมพ์) และสื่อกิจกรรม (การประชุม การอบรม และการรณรงค์) การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แหล่งและระดับการได้รับรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกร

n = 140

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับรู้					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
สื่อบุคคล						2.96 (0.715)	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร	5 (3.6)	9 (6.4)	69 (49.3)	34 (24.3)	23 (16.4)	3.44 (0.961)	มาก
เพื่อนบ้าน	6 (4.3)	53 (37.8)	57 (40.7)	19 (13.6)	5 (3.6)	2.74 (0.876)	ปานกลาง
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	13 (9.3)	46 (32.8)	54 (38.6)	20 (14.3)	7 (5.0)	2.73 (0.988)	ปานกลาง
สื่อมวลชน						2.61 (0.681)	ปานกลาง
โทรทัศน์	12 (8.6)	31 (22.1)	53 (37.9)	29 (20.7)	15 (10.7)	3.03 (1.099)	ปานกลาง
วิทยุกระจายเสียง	9 (6.4)	68 (48.6)	47 (33.6)	10 (7.1)	6 (4.3)	2.54 (0.884)	น้อย
วิทยุชุมชน	19 (13.6)	69 (49.3)	44 (31.4)	6 (4.3)	2 (1.4)	2.31 (0.813)	น้อย
หอกระจายข่าว	17 (12.1)	53 (37.9)	41 (29.3)	25 (17.9)	4 (2.8)	2.61 (1.008)	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์	19 (13.6)	46 (32.9)	55 (39.2)	13 (9.3)	7 (5.0)	2.59 (1.003)	น้อย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 140

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับรู้					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
สื่อกิจกรรม						2.96 (0.972)	ปานกลาง
การประชุม	12 (8.6)	26 (18.6)	47 (33.6)	31 (22.1)	24 (17.1)	3.21 (1.184)	ปานกลาง
การอบรม	11 (7.8)	36 (25.7)	40 (28.6)	39 (27.9)	14 (10.0)	3.06 (1.137)	ปานกลาง
การรณรงค์	16 (11.4)	55 (39.3)	42 (30.0)	19 (13.6)	8 (5.7)	2.63 (1.041)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						2.85 (0.662)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งและระดับการได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกร ปรากฏผลดังนี้

เกษตรกรได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกรจากแหล่งต่างๆ ในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.85) และเมื่อพิจารณาแหล่งต่างๆ จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อกิจกรรม มีผลดังนี้

สื่อบุคคล เกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.96) โดยเกษตรกรได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.44) และระดับปานกลางจาก 2 แหล่ง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ เพื่อนบ้านและกำนันผู้ใหญ่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.74 และ 2.73 ตามลำดับ)

สื่อมวลชน เกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61) โดยเกษตรกรได้รับความรู้ระดับปานกลางจาก 2 แหล่ง เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ โทรทัศน์และหอกระจายข่าว (ค่าเฉลี่ย 3.03 และ 2.61 ตามลำดับ) และระดับน้อยกว่า 3 แหล่ง เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.59 2.54 และ 2.31 ตามลำดับ)

สื่อกิจกรรม เกษตรกรได้รับความรู้ในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.96) โดยเกษตรกรได้รับความรู้ระดับปานกลางจาก 2 แหล่ง เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ การประชุมและการอบรม (ค่าเฉลี่ย 3.21 และ 3.06 ตามลำดับ) และระดับน้อยกว่า 1 แหล่ง คือ การรณรงค์ (ค่าเฉลี่ย 2.63)

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันรายได้เกษตรกร

ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการประกันรายได้เกษตรกร ประกอบด้วย ความพึงพอใจของเกษตรกรในขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการและในผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4 - 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อ โครงการประกันรายได้เกษตรกร
ในขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ

							n = 140
ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					เฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. การขึ้นทะเบียน เกษตรกร(ทบก.)	7 (5.0)	8 (5.7)	60 (42.9)	27 (19.3)	38 (27.1)	3.58 (1.100)	มาก
2.การเตรียมเอกสาร การขึ้นทะเบียน	5 (3.5)	13 (9.3)	69 (49.3)	26 (18.6)	27 (19.3)	3.41 (1.017)	มาก

ทพศ.1

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 140

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					เฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
3. การประชาสัมพันธ์ การตรวจสอบความ ถูกต้อง	3 (2.1)	10 (7.1)	62 (44.3)	33 (23.6)	32 (22.9)	3.58 (0.990)	มาก
4. การตรวจพื้นที่ที่ ร่วมโครงการโดยการ สุ่ม ร้อยละ 10	3 (2.1)	18 (12.9)	68 (48.6)	29 (20.7)	22 (15.7)	3.35 (0.967)	ปานกลาง
5. การตีพิมพ์ คัดค้านข้อมูลการ ประชาสัมพันธ์ ความถูกต้อง	10 (7.1)	11 (7.9)	65 (46.4)	29 (20.7)	25 (17.9)	3.34 (1.085)	ปานกลาง
6. การออกไปรับรอง เกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ เข้าร่วมโครงการ	7 (5.0)	9 (6.4)	58 (41.5)	30 (21.4)	36 (25.7)	3.56 (1.094)	มาก
7. การทำสัญญากับ ร.ก.ส. และเลือกใช้ สิทธิ์	4 (2.9)	13 (9.3)	57 (40.7)	25 (18.0)	41 (29.3)	3.61 (1.090)	มาก
เฉลี่ยรวม						3.49 (0.865)	มาก

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันรายได้เกษตรกร ในขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ ปรากฏผลดังนี้

เกษตรกรมีความพึงพอใจโครงการประกันรายได้เกษตรกรในขั้นตอนการเข้าร่วมในภาพรวมระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยๆ ของขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการ 7 ประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจระดับมาก 5 ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ (1) การทำสัญญากับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และเลือกใช้สิทธิ์ (ค่าเฉลี่ย 3.61) (2) และ (3) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร และการประชาสัมพันธ์

ตรวจสอบความถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 3.58 เท่ากัน) (4) การออกไปรับรองเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่เข้าร่วมโครงการ (ค่าเฉลี่ย 3.56) และ (5) การเตรียมเอกสารการขึ้นทะเบียน ทพศ.1 (ค่าเฉลี่ย 3.41)

เกษตรกรมีความพึงพอใจระดับปานกลาง 2 ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ (1) การตรวจพื้นที่ที่ร่วมโครงการโดยการสุ่มร้อยละ 10 (ค่าเฉลี่ย 3.35) และ (2) การติดประกาศคัดค้านข้อมูลการประชาคมตรวจสอบความถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 3.34)

ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันรายได้เกษตรกร
ในผลประโยชน์ที่ได้รับ

n = 140

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					เฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. การกำหนดราคาและปริมาณผลผลิต	6 (4.3)	13 (9.3)	73 (52.2)	31 (22.1)	17 (12.1)	3.29 (0.947)	ปานกลาง
2. เกณฑ์อ้างอิงผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่	3 (2.1)	23 (16.4)	83 (59.3)	26 (18.6)	5 (3.6)	3.05 (0.762)	ปานกลาง
3. การรับเงินชดเชยส่วนต่างราคา	11 (7.9)	19 (13.5)	69 (49.3)	25 (17.9)	16 (11.4)	3.11 (1.039)	ปานกลาง
4. การขายผลผลิตที่เข้าร่วมโครงการ	7 (5.0)	17 (12.1)	75 (53.6)	32 (22.9)	9 (6.4)	3.14 (0.891)	ปานกลาง
5. ระยะเวลาในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร	13 (9.3)	18 (12.9)	76 (54.3)	24 (17.1)	9 (6.4)	2.99 (0.967)	ปานกลาง
6. ความเสี่ยงกรณีราคาผลผลิตตกต่ำ	5 (3.6)	18 (12.9)	90 (64.3)	19 (13.5)	8 (5.7)	3.05 (0.799)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						3.10 (0.682)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการประกันรายได้เกษตรกรในผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ปรากฏผลดังนี้

เกษตรกรมีความพึงพอใจโครงการประกันรายได้เกษตรกรในผลประโยชน์ที่ได้รับในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10) และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยๆ ของผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ 6 ประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจระดับปานกลางทั้ง 6 ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ (1) การกำหนดราคาและปริมาณผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.29) (2) การขายผลผลิตที่เข้าร่วมโครงการ (ค่าเฉลี่ย 3.14) (3) การรับเงินชดเชยส่วนต่างราคา (ค่าเฉลี่ย 3.11) (4) และ (5) เกณฑ์อ้างอิงผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ และความถี่การขึ้นราคาผลผลิตตกต่ำ (ค่าเฉลี่ย 3.05 เท่ากัน) และ (6) ระยะเวลาในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 2.99)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกร

3.1 ปัญหา

ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกร อันประกอบด้วย การขึ้นทะเบียน การทำสัญญา และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร การวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6 - 4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 ปัญหาของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการขึ้นทะเบียน

ประเด็น	ระดับปัญหา					เฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1.ความยุ่งยากในการขึ้นหลักฐานการขึ้นทะเบียนเข้าร่วมโครงการ	12 (8.6)	19 (13.5)	84 (60.0)	14 (10.0)	11 (7.9)	2.95 (0.947)	ปานกลาง
2. ระยะเวลาสั้นเกินไปในการรับขึ้นทะเบียน	8 (5.7)	29 (20.7)	76 (54.3)	20 (14.3)	7 (5.0)	2.92 (0.882)	ปานกลาง

n =140

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 140

ประเด็น	ระดับปัญหา					เฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
3.ความล่าช้าในการ ออกใบรับรองผู้ปลูก ข้าว	12 (8.6)	30 (21.4)	72 (51.4)	10 (7.1)	16 (11.5)	2.91 (1.042)	ปานกลาง
4. ความไม่ทั่วถึงของ การประชาสัมพันธ์	9 (6.4)	28 (20.0)	80 (57.2)	14 (10.0)	9 (6.4)	2.90 (0.900)	ปานกลาง
5. ความยุ่งยากและ ใช้เวลานานในการ จัดประชุม	10 (7.1)	25 (17.9)	82 (58.6)	16 (11.4)	7 (5.0)	2.89 (0.879)	ปานกลาง
6. การมีหลาย ขั้นตอนในการ ดำเนินการ	11 (7.9)	23 (16.4)	89 (63.6)	10 (7.1)	7 (5.0)	2.85 (0.856)	ปานกลาง
7. ความไม่สะดวก ของสถานที่ในการ รับขึ้นทะเบียน	18 (12.9)	24 (17.1)	76 (54.3)	13 (9.3)	9 (6.4)	2.79 (1.000)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						2.89 (0.588)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกรในการเข้าร่วม
โครงการประกันรายได้เกษตรกรในการขึ้นทะเบียน ปรากฏผลดังนี้

เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการขึ้นทะเบียนใน
ภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.89) และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยๆ ของปัญหาในการขึ้น
ทะเบียน 7 ประเด็น พบว่าเกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 7 ประเด็น เรียงลำดับจากมากไป
น้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ (1) ความยุ่งยากในการยื่นหลักฐานการขึ้นทะเบียนเข้าร่วมโครงการ
(ค่าเฉลี่ย 2.95) (2) ระยะเวลาสั้นเกินไปในการรับขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย 2.92) (3) ความล่าช้าในการ
ออกใบรับรอง (ค่าเฉลี่ย 2.91) (4) ความไม่ทั่วถึงในการประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย 2.90) (5) ความ

ยุ่งยากและใช้เวลานานในการจัดทำประชาคม (ค่าเฉลี่ย 2.89) (6) การมีหลายขั้นตอนในการ
ดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย 2.85) และ (7) ความไม่สะดวกของสถานที่ในการรับขึ้นทะเบียน (ค่าเฉลี่ย
2.79)

ตารางที่ 4.7 ปัญหาของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการทำสัญญา

n =140

ประเด็น	ระดับปัญหา					เฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. ความล่าช้าของ ระยะเวลาการขอใช้สิทธิ์ เพื่อรับเงินชดเชย	8 (5.7)	33 (23.6)	65 (46.4)	14 (10.0)	20 (14.3)	3.04 (1.069)	ปานกลาง
2. ระยะเวลาสั้นเกินไป ในการทำสัญญา	5 (3.6)	31 (22.1)	86 (61.4)	7 (5.0)	11 (7.9)	2.91 (0.852)	ปานกลาง
3. การมีหลายขั้นตอนใน การดำเนินการ	11 (7.9)	33 (23.6)	70 (50.0)	16 (11.4)	10 (7.1)	2.86 (0.969)	ปานกลาง
4. ความยุ่งยากในการขอ ใช้สิทธิ์รับเงินชดเชย	10 (7.1)	33 (23.6)	74 (52.9)	14 (10.0)	9 (6.4)	2.85 (0.929)	ปานกลาง
5. ความไม่ทั่วถึงในการ ประชาสัมพันธ์ขั้นตอน การทำสัญญา	6 (4.3)	40 (28.6)	75 (53.6)	7 (5.0)	10 (7.1)	2.82 (0.882)	ปานกลาง
6. ความยุ่งยากในการยื่น หลักฐานการทำสัญญา	14 (10.0)	35 (25.0)	69 (49.3)	12 (8.6)	10 (7.1)	2.78 (0.990)	ปานกลาง
7. ความไม่สะดวกของ สถานที่ในการจัดทำ สัญญา	13 (9.3)	46 (32.9)	57 (40.7)	16 (11.4)	8 (5.7)	2.71 (0.984)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						2.85 (0.679)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการทำสัญญา ปรากฏผลดังนี้

เกษตรกรมีปัญหากับโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการทำสัญญาในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.85) และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยๆ ของปัญหาในการทำสัญญา 7 ประเด็น พบว่า เกษตรกรมีปัญหาระดับปานกลางทั้ง 7 ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ (1) ความล่าช้าของระยะเวลาขอใช้สิทธิ์เพื่อรับเงินชดเชย (ค่าเฉลี่ย 3.04) (2) ระยะเวลาสั้นเกินไปในการทำสัญญา (ค่าเฉลี่ย 2.91) (3) การมีหลายขั้นตอนในการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย 2.86) (4) ความยุ่งยากในการขอใช้สิทธิ์รับเงินชดเชย (ค่าเฉลี่ย 2.85) (5) ความไม่ทั่วถึงของการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการทำสัญญา (ค่าเฉลี่ย 2.82) (6) ความยุ่งยากในการยื่นหลักฐานการทำสัญญา (ค่าเฉลี่ย 2.78) และ (7) ความไม่สะดวกของสถานที่ในการจัดทำสัญญา (ค่าเฉลี่ย 2.71)

ตารางที่ 4.8 ปัญหาของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

n = 140

ประเด็น	ระดับปัญหา					เฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. การไม่ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขปัญหาแก่ เกษตรกร	16 (11.4)	26 (18.6)	78 (55.7)	10 (7.1)	10 (7.1)	2.80 (0.983)	ปานกลาง
2. ความไม่ทั่วถึงในการ ประชาสัมพันธ์ชี้แจง โครงการ	14 (10.0)	36 (25.7)	67 (47.9)	11 (7.9)	12 (8.6)	2.79 (1.021)	ปานกลาง
3. ความไม่สะดวก ค่าเช่า และไม่ถูกต้องตามขั้นตอน ในการให้บริการ	17 (12.1)	27 (19.3)	79 (56.4)	8 (5.7)	9 (6.4)	2.75 (0.968)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม						2.78 (0.880)	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปรากฏผลดังนี้

เกษตรกรมีความพึงพอใจโครงการประกันรายได้เกษตรกรในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.78) และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยๆ ของปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ 3 ประเด็น พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปน้อยของค่าเฉลี่ย ได้แก่ (1) การไม่ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไข ปัญหาแก่เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 2.80) (2) ความไม่ทั่วถึงในการประชาสัมพันธ์ชี้แจงโครงการ (ค่าเฉลี่ย 2.79) และ (3) ความไม่สะดวก ลำบาก ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนในการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 2.75)

3.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากเกษตรกร 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.8 ให้ข้อเสนอแนะใน 3 ประเด็น สรุปรวบรวมคำตอบจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกเป็นข้อย่อยๆ ในแต่ละหัวข้อต่อไปนี้

3.2.1 การขึ้นทะเบียน

- 1) ควรกำหนดกฎ ระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจน
- 2) ควรมีระบบฐานข้อมูลเกษตรกรเพื่อลดขั้นตอนการขึ้นทะเบียน

3.2.2 การทำสัญญา

- 1) ควรให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามระเบียบ
- 2) ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

3.2.3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

- 1) ควรมีการส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อทุกฝ่ายเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนอย่างชัดเจน
- 2) ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ชี้แจงโครงการให้เกษตรกรทราบรายละเอียดในการเข้าร่วมโครงการ
- 3) ควรพัฒนาการให้บริการเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นคุณภาพการบริการที่ดีและความพร้อมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่